

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM II ETAP

Tytuł: Rola organizacji pozarządowych w budowaniu systemu wsparcia dla dzieci wielojęzycznych i wielokulturowych

Autor: Dr Ewa Pogorzała

Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej

**Fundacja na rzecz
Różnorodności
Społecznej**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II**

CWA
pro publico

Misja

Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej jest **niezależną organizacją pozarządową**, której misją jest kształtowanie otwartego społeczeństwa różnorodnego poprzez:

- wspieranie **dialogu międzykulturowego i integracji społecznej**,
- **przeciwdziałanie dyskryminacji**,
- **rozwijanie zasobów wiedzy i narzędzi** w zakresie integracji społecznej i równego traktowania,
- ***empowerment*** migrantów, migrantek i społeczności migranckich.

FRS angażuje się także w **krytyczną analizę historii społeczeństwa różnorodnego** w Polsce, by wnioski i refleksje dotyczące przeszłych doświadczeń miały konstruktywny wkład w debatę o współczesnych dylematach na temat migracji, dyskryminacji i integracji.

Obszary działań FRS

I. EKSPERTYZA

II. EDUKACJA

III. WSPARCIE BEZPOŚREDNIE

Obszary działań FRS

I. EKSPERTYZA

Działania badawcze i wydawnicze:

- Badania systemu edukacji formalnej
- Monitoring Mediów
- Serie wydawnicze i książki

Obszary działań FRS

II. EDUKACJA

Działania edukacyjne:

- **Szkolenia i warsztaty** dla urzędów, uczelni, szkół
- **Asystentki / Asystenci Międzykulturowi**
- **Program RSM: Różnorodność Społeczna**
w mediach dla studentek/ów
- **Seria filmowa Narracje Migrantów**

Obszary działań FRS

III. WSPARCIE BEZPOŚREDNIE

Migranckie Centrum Wsparcia:

- **Indywidualne wsparcie psychospołeczne**
- **Warsztaty**, szkolenia, spotkania grupowe,
- **Kursy języka polskiego** jako obcego/drugiego

I. EKSPERTYZA:

Działania badawcze i wydawnicze FRS

1. Badania w szkołach

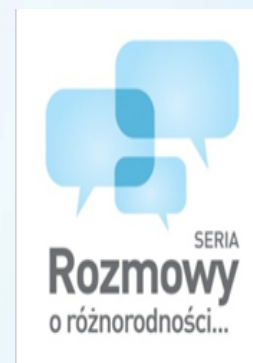
- badanie dot. **nauczania języka polskiego** jako drugiego/obcego,
- badanie dot. **funkcjonowania szkół wielokulturowych** i mechanizmu wykluczenia dzieci migranckich w szkole.

I. EKSPERTYZA:

Działania badawcze i wydawnicze FRS

2. Serie wydawnicze:

- „Rozmowy o Różnorodności”,
- „Maieutike”,
- „Z teorią w praktykę”.

Seria: „Z teorią w praktykę”:

- E. Pogorzała, *Zasady finansowania kształcenia uczniów cudzoziemców w polskim systemie oświaty*, Seria „Z Teorią w Praktykę” 2012 nr 1
- E. Pogorzała, *Sytuacja prawna uczniów i uczennic cudzoziemskich w polskim systemie oświaty*, Seria „Z Teorią w Praktykę” 2012 nr 2
- A. Kozakoszczak, *Opracowanie i wdrożenie standardów równego traktowania w szkole – potrzeby, doświadczenia, wnioski*, Seria „Z Teorią w Praktykę” 2014 nr 5
- A. Kozakoszczak, *Równy dostęp do edukacji oraz równe traktowanie w edukacji – na przykładzie miasta Cardiff w Anglii*, Seria „Z Teorią w Praktykę” 2014 nr 1

I. EKSPERTYZA:

Działania badawcze i wydawnicze FRS

3. Książki:

II. EDUKACJA:

Działania edukacyjne FRS

- 1. Warsztaty i szkolenia dla instytucji publicznych**
m.in. Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Kuratoria
Oświaty, Policja, ORE
- 2. Warsztaty i szkolenia dla szkół, m.in.**
opracowanie i wdrożenie szkolnych Kodeksów
Równego Traktowania.
- 3. Zatrudnianie Asystentek i Asystentów
Międzykulturowych w szkołach, do których
uczęszczają dzieci migranckie.**

4. Warsztaty dla uczelni m.in. dla studentek i studentów UKSW, UMCS

5. Seria filmowa Narracje Migrantów

<https://www.youtube.com/user/NarracjeMigranto>

W

III. WSPARCIE BEZPOŚREDNIE dla migrantów i migrantek

MIGRANCKIE CENTRUM WSPARCIA (MCW):

1. Wsparcie psychospołeczne m.in.:

- **Konsultacje – indywidualne wsparcie w załatwianiu codziennych spraw.** Informacja o procedurach i bezpośrednia pomoc (np. zapisanie dziecka do szkoły, wyrobienie prawa jazdy, szukanie mieszkania, pracy).
- **Pomoc w tłumaczeniu.**
- **Programy integracyjne - staże.**
- **Warsztaty, szkolenia, spotkania** ułatwiające funkcjonowanie zawodowe i społeczne w Polsce i w Warszawie.

2. Kursy języka polskiego jako obcego/drugiego

Koalicje i sieci:

EGAM – European Grassroots Antiracist Movement

KDS ds. Równego Traktowania

KDS ds. Cudzoziemców

Koalicja na rzecz Edukacji Antydyskryminacyjnej

**Fundacja na rzecz Centrum Wielokulturowego w
Warszawie**

Badanie dotyczące nauczania języka polskiego jako drugiego/obcego

- Celem pierwszego badania było przeanalizowanie wyzwań i trudności, jakich doświadczają szkoły w związku z przyjmowaniem uczniów i uczennic ze zróżnicowanym poziomem znajomości języka polskiego, a w szczególności systemu nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego na podstawie art. 94a ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Badanie dotyczące funkcjonowania szkół wielokulturowych i mechanizmu wykluczenia dzieci migranckich w szkole

- Celem drugiego badania dotyczącego edukacji dzieci cudzoziemskich w szkołach w Polsce było dokonanie diagnozy i opisu obszarów problematycznych dla szkół pod względem procesu integracji dzieci cudzoziemskich w szkole, a także wyzwania, jakim jest opracowanie i wdrożenie rozwiązań mających na celu wsparcie procesu edukacji uczniów i uczennic cudzoziemskich, które często mają specjalne potrzeby edukacyjne wynikające z ich doświadczenia migracji.

Rekomendacje:

- Potrzebny jest system nauczania języka polskiego jako języka drugiego/obcego
- Potrzebne są procedury i standardy dotyczące wprowadzania asystenta międzykulturowego/pomocy nauczyciela do szkół

Rekomendacje:

- Potrzebne są procedury dotyczące kwalifikowania dziecka cudzoziemskiego do klasy oraz diagnozy potrzeb dziecka z doświadczeniem migracji
- Potrzebna jest edukacja międzykulturowa i antydyskryminacyjna
- Potrzebny jest system zabezpieczający przed nierównym traktowaniem i dyskryminacją w szkołach

Badanie dotyczące nauczania języka polskiego jako drugiego/obcego

- badanie dotyczące sposobu realizowania przez szkoły dodatkowych zajęć z języka polskiego jako obcego/drugiego, organizowanych na podstawie art. 94a ust. 4 ustawy o systemie oświaty,
- dla osób niebędących obywatelami polskimi, które podlegają obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, a które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki.

Badanie dotyczące nauczania języka polskiego jako drugiego/obcego

- Badanie składało się z dwóch etapów.
- Pierwszy etap opierał się na danych zebranych za pośrednictwem ankiety elektronicznej.
- Zaproszenie do udziału w badaniu skierowano do ponad 2000 placówek oświatowych w całym kraju na podstawie danych zebranych w ramach Systemu Informacji Oświatowej (SIO).
- Uzyskano 235 wypełnionych ankiet, na podstawie których było możliwe uzyskanie bardziej ogólnego wglądu w sposób organizacji zajęć dodatkowych z języka polskiego jako drugiego/obcego.

Badanie dotyczące nauczania języka polskiego jako drugiego/obcego

- Na drugim etapie badania, zespół badawczy FRS przeprowadził wywiady pogłębione z przedstawicielami i przedstawicielkami wybranych szkół, w tym z osobą pełniącą funkcję dyrektora szkoły, z osobą prowadzącą dodatkowe zajęcia z języka polskiego jako drugiego/obcego oraz z nauczycielem lub nauczycielką, jednego z przedmiotów nauczania.
- Na uczestnictwo w badaniu zgodziło się 5 szkół z województwa mazowieckiego.

Badanie dotyczące nauczania języka polskiego jako drugiego/obcego

- Wywiady zostały następnie spisane i poddane analizie pod kątem tego, jaka jest praktyka organizacji dodatkowych, bezpłatnych zajęć z języka polskiego jako obcego/drugiego zgodnie z art. 94a ust. 4. ustawy o systemie oświaty.
- W szczególności:
- rozpoznanie czy szkoły korzystają z istniejących rozwiązań prawnych,
- jak te rozwiązania wdrażane są w praktyce,
- czy odpowiadają na potrzeby szkoły i/lub dzieci i rodzin cudzoziemskich,
- jakie mogą być potrzeby zmiany obecnego systemu nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego w szkołach.

Zatrudnianie Asystentek i Asystentów Międzykulturowych
w szkołach, do których uczęszczają dzieci migranckie.
W roku szkolnym 2014/2015 FRS zatrudnia Asystentki
Międzykulturowe w trzech szkołach w Warszawie i okolicach:

- Szkole Podstawowej im. Cypriana Godebskiego w Raszynie
(do której uczęszczają m.in. dzieci wietnamskie),
- Szkole Podstawowej nr 264 im. Gabrieli Mistral
w Warszawie
(do której uczęszczają m.in. dzieci wietnamskie),
- Szkole Podstawowej nr 58 im. Tadeusza Gajcego
w Warszawie
(do której uczęszczają m.in. dzieci z Gruzji i Czeczenii).

Standaryzacja pracy asystentów i asystentek

**SPOTKANIE DOTYCZĄCE STANDARYZACJI WSPÓŁPRACY
POMIĘDZY SZKOŁĄ, ASYSTENTEM MIĘDZYKULTUROWYM
LUB ASYSTENTKĄ MIĘDZYKULTUROWĄ ORAZ
ORGANIZACJĄ POZARZĄDOWĄ**

**21.11.2014 r., organizator: Fundacja na rzecz
Różnorodności Społecznej**

FRS, Vox Humana, Fundacja Świat na Wyciągnięcie Ręki,
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Stowarzyszenie
„Dla Ziemi”, Homo Faber

- **Cele spotkania:**
- Umożliwienie wymiany doświadczeń na temat pracy w tym obszarze;
- Wspólne zastanowienie się nad standardami współpracy pomiędzy szkołami, asystentami i asystentkami międzykulturowymi oraz organizacjami pozarządowymi;
- Przedyskutowanie i opracowanie wstępnych rekomendacji oraz dobrych praktyk w tym zakresie na podstawie dotychczasowych doświadczeń sektora pozarządowego.

- OBSZAR 1: Określenie potrzeb szkoły
- OBSZAR 2: Określenie pożądanych kompetencji AM
- OBSZAR 3: Określenie pozycji AM w szkole
- OBSZAR 4: Określenie warunków i trybu pracy
- OBSZAR 5: Wdrożenie AM do pracy w szkole
- OBSZAR 6: Przepływ komunikacji między AM, szkołą a NGO (ew. organem prowadzącym)

Wystąpienia eksperckie

- Seminarium „Edukacja dzieci cudzoziemskich”, Białystok, 22 stycznia 2015 r. , Fundacja Dialog
- Wyzwania związane z zatrudnianiem w szkołach pomocy nauczyciela na mocy art. 94a ustawy o systemie oświaty

- ul. Wspólna 65/19
- 00-687 Warszawa
- www.ffrs.org.pl
- biuro@ffrs.org.pl
- T: +48 (22) 400 09 12
- Dane rejestracyjne:
- KRS: 0000283409
- REGON: 141045051
- NIP: 9512224227

**Fundacja na rzecz
Różnorodności
Społecznej**

Dziękuję za uwagę.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

